

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Українська мова як іноземна

Шифр та назва спеціальності

Згідно освітньої програми

Спеціалізація

Згідно освітньої програми

Освітня програма

Згідно освітньої програми

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Семестр

3,4,5,6,7,8

Інститут

ННІ міжнародної освіти

Кафедра

Української мови (273)

Тип дисципліни

Обов'язкова,

Форма навчання

Денна

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Лухіна Марина Юріївна

Maryna.Lukhina@khpі.edu.ua

Старший викладач кафедри української мови НТУ «ХПІ».

Досвід роботи - 37 років. Автор понад 40 наукових та навчально-методичних публікацій. Провідний викладач з дисципліни:

«Українська мова як іноземна»,
«Мова професійного навчання (українська)»,
«Українська мова (професійного спрямування)».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на вдосконалення знань з української мови, зокрема оволодіння стилем професійного спілкування. Програма дисципліни передбачає вивчення студентами основних мовних норм української літературної мови – лексики, морфології, орфографії, стилістики та граматики, принципів роботи з текстами різних стилів, особливостей усного спілкування.

Мета та цілі дисципліни

1. Формування цілісної системи знань студентів про українську мову:

- збагачення словникового запасу студентів-іноземців;
- розвиток і вдосконалення навичок та умінь у різних видах мовленнєвої діяльності для успішного оволодіння спеціальністю під час навчання в НТУ «ХПІ»;
- удосконалення граматичних навичок (морфологія, синтаксис);
- формування навичок та вмінь читання, що дозволяє сприймати текст українською мовою як джерело інформації та розуміти зміст тексту;
- формування й удосконалення навичок усного, писемного, монологічного та діалогічного мовлення, умінь сприймати мовленнєві повідомлення в умовах, наближених до реальних;
- удосконалення вмінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письмо, аудіювання та говоріння) науково-навчальної та соціально-культурної сфери спілкування;

- формування та вдосконалення навичок ознайомлювального читання;
 - формування та вдосконалення навичок аудіювання з опорою на візуалізацію;
 - формування та вдосконалення навичок репродуктивного й продуктивного мовлення;
 - формування словотворчих навичок і вмінь.
2. Оволодіння українською мовою як «робочою мовою» для навчання в технічному вищому закладі освіти України за обраним фахом.
3. Практичне оволодіння українською мовою на рівні А2 в межах сфер комунікації, актуальних для студентів-іноземців під час навчання.

Формат занять

Практичні заняття, самостійна робота, консультації. Індивідуальне завдання (реферат). Підсумковий контроль – заліки (3-7 семестр), іспит (8 семестр).

Компетентності

Програмні компетентності згідно освітньої програми зі спеціальності.

Результати навчання

Програмні результати навчання згідно освітньої програми зі спеціальності.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 360 год. (12 кредитів ECTS):
практичні заняття – 176 год., самостійна робота – 184 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступної дисципліни: «Мова професійного навчання (українська)».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» використовуються словесні, наочні, репродуктивні, проблемно-пошукові та практичні методи навчання: реферати, презентації, письмові роботи. На практичних заняттях застосовуються ігрові методи, навчальні дискусії та диспути, аналіз ситуацій у професійній діяльності тощо. Практичні заняття проводяться з використанням програми Microsoft Teams.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Лекції в рамках дисципліни не передбачені.

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти <i>a</i>
Змістовий модуль № 1. Фонетичні поняття та закони. Морфологія: іменник (категорії роду, числа), особові, вказівні, присвійні займенники, прикметник, числівник, дієслово. Соціально-культурна сфера спілкування, діалоги, короткі повідомлення.		
Тема 1. Фонетика. Фонетичні поняття та закони.	4	-
1. Фонетико-графічний матеріал. Голосні, приголосні.		
2. Африкати		
3. Апостроф. Склад. Наголос. Інтонація.		

Тема 2. Морфологія. Іменник. 1. Поняття істота/неістота. 2. Категорія роду, числа. 3. Поняття про відмінки. 4. Звертання до особи (кличний відмінок).	4	-
Тема 3. Морфологія. Займенник. 1. Особові займенники. 2. Присвійні займенники. 3. Вираження належності певній особі предмета або особи.	4	-
Тема 4. Морфологія. Займенник. 1. Вказівні займенники. 2. Указівка на особу або предмет.	4	-
Тема 5. Морфологія. Прикметник. 1. Вираження ознаки предмета чи особи за допомогою прикметників. Назви кольорів.	4	-
Тема 6. Морфологія. Числівник. 1. Уживання кількісних числівників. 2. Уживання порядкових числівників.	4	-
Тема 7. Морфологія. Дієслово. 1. Поняття про дієвідміни. 2. Відмінювання дієслів першої та другої дієвідмін.	4	-
Контрольна робота №1	2	-
Змістовий модуль № 2. Синтаксис простого речення, відмінювання іменників, займенників, прикметників. Соціально-культурна сфера спілкування: діалоги, короткі повідомлення.		-
Тема 8. Синтаксис. 1. Просте речення. 2. Поняття про суб'єкт і предикат.	4	
Тема 9. Морфологія. Іменник. 1. Вираження об'єкта дії за допомогою іменників у знахідному відмінку.	4	-
Тема 10. Морфологія. Особові займенники. 1. Вживання особових займенників у знахідному відмінку для вказівки на об'єкт дії.	4	-
Тема 11. Морфологія. Іменник. 1. Вираження місця дії за допомогою іменників у місцевому та родовому відмінках. 2. Чергування приголосних.	4	-
Тема 12. Морфологія. Особові займенники. 1. Указівка на місце дії за допомогою особових займенників у місцевому відмінку. 2. Указівка на відсутність особи або предмета в певній особі за допомогою особових займенників у родовому відмінку.	4	-
Тема 13. Морфологія. Прикметники. 1. Вираження ознаки особи або предмета, що виступають об'єктами дії, за допомогою прикметників у знахідному відмінку. 2. Вираження ознаки особи або предмета, що позначають місце дії, за допомогою прикметників у місцевому відмінку.	4	-

Тема 14. Морфологія. Іменник.	4	-
1. Вираження часу дії за допомогою іменників у знахідному відмінку однини.		
2. Вираження часу дії за допомогою іменників-назв місяців у місцевому відмінку.		
3. Вираження часу дії за допомогою порядкових числівників та іменників на позначення часового виміру (о котрій годині?).		
4. Вираження часу дії за допомогою прийменникових конструкцій з іменниками в родовому відмінку.		
Контрольна робота №2	2	-
Змістовий модуль 3. Морфологія. Відмінювання іменників, займенників, прикметників (продовження), дієслово. Соціально-культурна сфера спілкування: діалоги, короткі повідомлення, тексти.		
Тема 15. Морфологія. Іменник. Прикметник.	4	-
1. Вираження ознаки предмета.		
2. Вираження власника предмета за допомогою іменників і прикметників у родовому відмінку.		
Тема 16. Морфологія. Іменник.	4	-
1. Вираження наявності або відсутності особи або предмета в певної особи за допомогою іменників у родовому відмінку.		
Тема 17. Морфологія. Іменник. Прикметник.	4	-
1. Вираження знаряддя дії, об'єкта сумісної дії, об'єкта дії за родом діяльності та засобу пересування за допомогою іменників та прикметників в орудному відмінку.		
Тема 18. Морфологія. Особові займенники.	4	-
1. Указівка на особу або предмет, що виступають знаряддям дії, об'єктом сумісної дії та засобом пересування за допомогою особових займенників в орудному відмінку.		
2. Указівка на адресата дії за допомогою особових займенників у давальному відмінку.		
Тема 19. Дієслово.	2	-
1. Вираження дії, що відбувалася раніше, за допомогою дієслів минулого часу недоконаного виду.		
Тема 20. Дієслово.	4	-
1. Вираження дії, що відбуватиметься, за допомогою дієслів майбутнього часу недоконаного виду.		
Тема 21. Дієслово.	4	-
1. Вираження нетривалої завершеності (результативної) дії за допомогою дієслів доконаного виду.		
2. Вираження минулої та майбутньої результативних дій.		
Контрольна робота №3	2	-
Змістовий модуль 4. Морфологія. Прислівники, дієслова руху, відмінювання іменників та прикметників (продовження). Синтаксис. Складне речення. Соціально-культурна сфера спілкування: теми і тексти.		
Тема 22. Морфологія. Прислівник.	4	-
1. Вираження ознаки дії за допомогою прислівників. на позначення: а) способу дії; б) часової ознаки дії; в) місця дії.		
Тема 23. Морфологія. Дієслово.	4	-
1. Дієслова руху.		

2. Вираження напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку й дієслів руху.

Тема 24. Морфологія. Іменник. 1. Вираження відстані й напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку.	2	-
Тема 25. Морфологія. Іменник. 1. Позначення адресата дії. 2. Вираження віку особи чи предмета за допомогою конструкцій з іменниками в давальному відмінку.	4	-
Тема 26. Морфологія. Дієслово. 1. Вираження прохання, побажання, наказу за допомогою дієслів наказового способу.	4	-
Тема 27. Синтаксис. Складне речення. 1. Складне речення зі словами хто, що. 2. Уживання сполучників у складному реченні.	4	-
Тема 28. Синтаксис. Складне речення.	4	-
Контрольна робота №4	2	-
Змістовий модуль 5. Морфологія. Ступені порівняння прикметників і прислівників, дієприкметники, дієприслівники. Синтаксис. Заміна дієприкметникових та дієприслівникових зворотів підрядними реченнями. Науково-навчальна сфера. Лексичні та синтаксичні конструкції.		
Тема 29. Морфологія. Прикметник. 1. Порівняння ознаки предметів, осіб, станів за допомогою прикметників вищого й найвищого ступенів порівняння.	4	-
Тема 30. Морфологія. Прислівник. 1. Порівняння ознаки дії за допомогою прислівників вищого й найвищого ступенів порівняння.	4	-
Тема 31. Морфологія. Дієприкметник. 1. Вираження ознаки особи або предмета за дією допомогою дієприкметників, прикметників, дієслівних конструкцій. 2. Активні й пасивні дієприкметники.	4	-
Тема 32. Морфологія. Дієприкметник. 1. Вираження ознаки особи або предмета за допомогою дієприкметників та дієслівних конструкцій.	4	-
Тема 33. Синтаксис. 1. Заміна речення з дієприкметниковим зворотом синонімічним складним реченням з підрядним означальним.	4	-
Тема 34. Морфологія. Дієприслівник. 1. Вираження додаткової дії за допомогою дієприслівників. 2. Дієприслівники недоконаного та доконаного виду.	4	-
Тема 35. Синтаксис. 1. Заміна дієприслівника або дієприслівникового звороту підрядним реченням зі сполучниками коли, тому що.	4	-
Контрольна робота №5	2	-

Змістовий модуль 6. Синтаксис складного речення, види складнопідрядних речень. Науково-навчальна сфера, знайомство з науковими текстами, засвоєння лексичних

одиниць та синтаксичних конструкцій, притаманних науковому стилю.

Тема 36. Синтаксис. Складне речення.

4

-

1. Поняття про складне речення.

2. Вираження причини дії (чому?).

Тема 37. Синтаксис. Складне речення.

4

-

1. Вираження одночасності та послідовності дій.

Тема 38. Синтаксис. Складне речення.

4

-

1. Вираження умови.

Тема 39. Синтаксис. Складне речення.

4

-

1. Вираження необхідності, доцільності дії.

Тема 40. Синтаксис. Складне речення.

4

-

1. Вираження мети дії (з якою метою?).

Тема 41. Синтаксис. Складне речення.

4

-

1. Вираження наслідку дії.

Тема 42. Синтаксис. Складне речення.

4

-

1. Систематизація структурно-семантичних моделей складних речень.

Контрольна робота №6

2

-

Загальна кількість годин

176

$\sum_{i=1}^n a_i = 0$

Лабораторні заняття

Лабораторні заняття в рамках дисципліни не передбачені.

Контрольні роботи

Теми контрольних робіт

Вагові

коефіцієнти b

Контрольна робота №1

1

Контрольна робота №2

1

Контрольна робота №3

1

Контрольна робота №4

1

Контрольна робота №5

1

Контрольна робота №6

1

Загалом

$\sum_{i=1}^n b_i = 6$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання.

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення

Кількість годин

Змістовий модуль № 1. Фонетичні поняття та закони. Морфологія: іменник (категорії роду, числа), особові, вказівні, присвійні займенники, прикметник, числівник, дієслово. Соціально-культурна сфера спілкування, діалоги, короткі повідомлення.

Тема 1. Фонетика. Фонетичні поняття та закони.

4

1. Соціально-культурна сфера спілкування: текст «Знайомство».

Тема 2. Морфологія. Іменник.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Телефонна розмова».	
Тема 3. Морфологія. Займенник.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Я і моя родина».	
Тема 4. Морфологія. Займенник.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: Тема «Мій університет».	
Тема 5. Морфологія. Прикметник.	5
1. Соціально-культурна сфера спілкування: текст «Одяг».	
Тема 6. Морфологія. Числівник.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: тема «Скільки коштує?».	
Тема 7. Морфологія. Дієслово.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Мій день».	
Змістовий модуль № 2. Синтаксис простого речення, відмінювання іменників, займенників, прикметників. Соціально-культурна сфера спілкування: діалоги, короткі повідомлення.	
Тема 8. Синтаксис.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Кав'ярня».	
Тема 9. Морфологія. Іменник.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Мій вечір».	
Тема 10. Морфологія. Особові займенники.	5
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Сніданок, обід, вечеря».	
Тема 11. Морфологія. Іменник.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Де я вчуся».	
Тема 12. Морфологія. Особові займенники.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Моя кімната».	
Тема 13. Соціально-культурна сфера спілкування: «Лікарня».	4
Тема 14. Морфологія. Іменник.	5
1. Соціально-культурна сфера спілкування: текст «Мій день».	
Змістовий модуль 3. Морфологія. Відмінювання іменників, займенників, прикметників (продовження), дієслово. Соціально-культурна сфера спілкування: діалоги, короткі повідомлення, тексти.	
Тема 15. Морфологія. Іменник. Прикметник.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Наша аудиторія».	
Тема 16. Морфологія. Іменник.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Як я купував фрукти та овочі».	
Тема 17. Морфологія. Іменник. Прикметник.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: тема «Чим ми кожного дня користуємось?».	
Тема 18. Морфологія. Особові займенники.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Кому я купив подарунки».	
Тема 19. Дієслово.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Як я проводив вихідні».	
Тема 20. Дієслово.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Що ми с другом будемо робити наступної неділі».	
Тема 21. Дієслово.	4
1. Соціально-культурна сфера спілкування: текст «Як студент Алі захворів».	

Змістовий модуль 4. Морфологія. Прислівники, дієслова руху, відмінювання іменників та прикметників (продовження). Синтаксис. Складне речення. Соціально-культурна сфера спілкування: теми і тексти.

Тема 22. Морфологія. Прислівник. 4

1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Дружня допомога».

Тема 23. Морфологія. Дієслово. 4

1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Як я приїхав до Харкова».

Тема 24. Морфологія. Іменник. 4

1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Скажіть, будь ласка, як дістатись цирку?»

Тема 25. Морфологія. Іменник. 4

1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Моя родина».

Тема 26. Морфологія. Дієслово. 4

1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Як я в супермаркеті теплі речі купував».

Тема 27. Синтаксис. Складне речення. 5

1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Моя майбутня професія».

Тема 28. Синтаксис. Складне речення. 4

1. Соціально-культурна сфера спілкування: тема «Познайомтесь, Харків».

Змістовий модуль 5. Морфологія. Ступені порівняння прикметників і прислівників, дієприкметники, дієприслівники. Синтаксис. Заміна дієприкметникових та дієприслівникових зворотів підрядними реченнями. Науково-навчальна сфера. Лексичні та синтаксичні конструкції.

Тема 29. Морфологія. Прикметник. 4

1. Науково-навчальна сфера. Цифри. Числа.

Тема 30. Морфологія. Прислівник. 4

1. Науково-навчальна сфера. Математичні дії.

Тема 31. Морфологія. Дієприкметник. 4

1. Науково-навчальна сфера. Рівності. Нерівності.

Тема 32. Морфологія. Дієприкметник. 4

1. Науково-навчальна сфера. Дробі. Звичайні дробі.

Тема 33. Синтаксис. 4

1. Науково-навчальна сфера. Прості та складні речовини. Хімічні елементи та їх символи.

Тема 34. Морфологія. Дієприслівник. 4

1. Науково-навчальна сфера. Склад простих і складних речовин.

Тема 35. Синтаксис. 4

1. Науково-навчальна сфера. Фізичні властивості речовин.

Змістовий модуль 6. Синтаксис складного речення, види складнопідрядних речень. Науково-навчальна сфера, знайомство з науковими текстами, засвоєння лексичних одиниць та синтаксичних конструкцій, притаманних науковому стилю.

Тема 36. Синтаксис. Складне речення. 5

1. Науково-навчальна сфера. Класифікація хімічних речовин.

Тема 37. Синтаксис. Складне речення. 4

1. Науково-навчальна сфера. Будова атома.

Тема 38. Синтаксис. Складне речення. 4

1. Науково- навчальна сфера. Тема Механічний рух. Розділи механіки.

Тема 39. Синтаксис. Складне речення.	5
1. Науково-навчальна сфера. Види руху. Прямолінійний і криволінійний рух.	
Тема 40. Синтаксис. Складне речення.	4
1. Науково-професійна сфера. Види руху. Рівномірний і нерівномірний рух.	
Тема 41. Синтаксис. Складне речення.	4
1. Науково-професійна сфера. Фізичні величини й одинці вимірювання.	
Тема 42. Синтаксис. Складне речення.	4
1. Науково-професійна сфера. Моя спеціальність.	
Виконання індивідуального завдання	10
Загальна кількість годин	184

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання передбачає написання реферату, розкриваючи обрану тематику, демонструючи вміння аналізувати інформацію та оформлювати текстові документи відповідно до мети навчальної дисципліни. Здобувач обирає конкретну тему в межах загальної тематики за погодженням з викладачем. Обсяг реферату: 5–7 сторінок основного тексту. Реферат має бути оформлений відповідно до вимог, наведених у літературному джерелі [12]. Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до екзамену.

Тема 1. Використання прикметників у наукових текстах за спеціальністю (на матеріалі опису фізичних величин).

Тема 2. Ступені порівняння прикметників і прислівників у математичних та фізичних формулах (на прикладі текстів за спеціальністю).

Тема 3. Роль прислівників у поясненні математичних дій (на прикладі текстів за спеціальністю).

Тема 4. Використання дієприкметникових конструкцій у текстах з інформатики (на прикладі опису алгоритмів).

Тема 5. Дієприкметникові звороти у наукових описах хімічних реакцій (на прикладі текстів за спеціальністю).

Тема 6. Дієприслівникові звороти в наукових текстах з фізики (пояснення механічних явищ) у текстах за спеціальністю.

Тема 7. Заміна дієприкметникових та дієприслівникових зворотів підрядними реченнями в науковому стилі (на прикладі текстів за спеціальністю).

Тема 8. Синтаксичні конструкції для опису рівностей та нерівностей у наукових текстах за спеціальністю.

Тема 9. Особливості вживання числівників у текстах з програмування (нумерація, кодування).

Тема 10. Використання складних речень у наукових текстах про будову атома.

Тема 11. Складнопідрядні речення у викладі теми "Механічний рух".

Тема 12. Використання наукових термінів і символів хімічних елементів у синтаксичних конструкціях на прикладі текстів за спеціальністю.

Тема 13. Фізичні величини та одиниці вимірювання: мовне оформлення у складних реченнях (на прикладі текстів за спеціальністю).

Тема 14. Використання підрядних речень для опису рівномірного і нерівномірного руху (на прикладі текстів за спеціальністю).

Тема 15. Моя майбутня професія: використання наукового стилю у написанні текстів за спеціальністю.

Загальна кількість годин

10

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми або курс шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

1. [Онлайн-курс "Про мову. Ділове спілкування українською".](#)
2. [Онлайн-курс "Є мова".](#)
3. [Онлайн-курс "Єдині".](#)
4. [Онлайн-курс "МовиТи".](#)
5. [Мультимедійний курс "Сучасна українська мова".](#)

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Українська мова як іноземна: початковий рівень [Електронний ресурс] : навч. посібник / Г. І. Сабадир, С.М. Чернявська, О.М. Кривець, М.Ю. Лухіна, О.В. Дяченко. – Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2022. – 120 с.
<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/62926>
2. Займенник: Навчально-методичний посібник / Н.В. Северин. – Харків: НТУ «ХПІ», 2022. – 72 с.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64504>
3. Ступені порівняння прикметників і прислівників : метод. рекомендації з української мови для самостійної роботи студентів-іноземців / уклад. Н. В. Северин; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків: ТОВ "Цифра Принт", 2023. – 40 с.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64487>
4. Методичні рекомендації до самостійної роботи іноземних студентів 2-го курсу з дисципліни "Українська мова" : (англійська мова навчання) / уклад. Л. А. Субота ; Нац.техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2023. – 59 с.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64922>
5. Методичні рекомендації до самостійної роботи іноземних студентів 3-го курсу з дисципліни "Українська мова" : (англійська мова навчання) / уклад. Л. А. Субота ; Нац.техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2023. – 35 с.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64923>
6. Методичні рекомендації до практичних занять із дисципліни "Українська мова" : для іноземних студентів 2-го курсу (англійська мова навчання) / уклад. Л. А. Субота ; Нац.техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2024. – 76 с.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/69215>
7. Методичні вказівки для викладачів до проведення практичних занять із дисципліни "Українська мова" : іноземним студентам 2-го курсу (англійська мова навчання) / уклад. Л. А. Субота ; Нац. техн. ун-т "Харків.політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2024. – 31 с.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/76688>
8. Українська мова як іноземна. Практичний курс для студентів-іноземців усіх спеціальностей (початковий рівень) : навчальний посібник (друге видання, доповнене й перероблене) /

- Г. І. Сабадир, М. Ю. Лухіна, С. М. Чернявська, О. М. Кримець, О. В. Дяченко. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. – 194 с. [Електронний ресурс] <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/75013>
9. Субота Л. А. Українська мова як іноземна : навч. посібник. Ч. 2 / Лариса Субота. – Харків : Майдан, 2024. – 196 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/77266>
10. Методичні вказівки до практичної роботи з дисципліни "Українська мова як іноземна" [Електронний ресурс] : для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (для іноземних студентів усіх спец.) / уклад.: О. В. Шокуров, О. М. Кримець, С. М. Чернявська ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХПІ", 2025. – 39 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/91668>
11. Северин Н.В. Методичні вказівки з дисципліни "Українська мова як іноземна " для аспірантів усіх спеціальностей. – Харків : НТУ "ХПІ", 2025. – 44 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/91788>
12. Система стандартів з організації навчального процесу. ТЕКСТОВІ ДОКУМЕНТИ У СФЕРІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ. Загальні вимоги до виконання. СТЗВО-ХПІ-3.01-2025. <https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/wp-content/uploads/sites/28/2025/06/STZVO-HPI-3.01-2025-2.pdf>

Додаткова література

- О.Г. Барчук, О.М. Волкова, Н.О. Ворона та ін.; за ред. Т.О. Дегтярьової. Українська мова для іноземців: навчальний посібник. – Суми : Університетська книга, 2019. — 400 с.
- О.М. Волкова, Н.О. Ворона, Є.О. Голованенко та ін.; за ред. Т.О. Дегтярьової. Українська мова для студентів-іноземців (початковий рівень): навчальний посібник. – Суми : Університетська книга, 2019. — 256 с.
- Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін. Українська мова для іноземців. Рівень А1. Навчальний посібник. – Суми : Університетська книга, 2019. — 278 с.
- Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В., Коньок О. П. та ін. Українська мова для іноземців. Рівень А2. Навчальний посібник. – Суми : Університетська книга, 2019. — 215 с.
- Біденко Л. В., Завгородній В. А., Казанджиева М. С. та ін. Українська мова для іноземців. Рівень В1. Навчальний посібник. – Суми : Університетська книга, 2019. — 363 с.
- Університетська освіта в Україні : навч. посібник / А. Л. Хрипунова [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Бровін О. В., 2021. – 238 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52883>

Інформаційні ресурси

- <http://chak-chy-pravylnno-my-hovorymo.wikidot.com/>
- <http://kultura-movy.wikidot.com/>
- <http://nepravylnno-pravylnno.wikidot.com/>
- <http://www.mova.info>
- <http://www.pravopys.net>
- <http://repository.kpi.kharkov.ua>

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні, семінарські, лабораторні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,3	0,3	0,1	0,3

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = \Pi \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + \Pi_k \cdot k_4$$

де: Π – середньозважена середня оцінка за поточний контроль

I – оцінка за виконання індивідуального завдання

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи

Π_k – оцінка за підсумковий контроль

$$\Pi = \frac{\Pi_1 \cdot a_1 + \Pi_2 \cdot a_2 + \dots + \Pi_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

де: a_i – ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2}{\sum_{i=1}^2 b_i}$$

де: b_i – ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову ($\Pi, K, I, \dots$) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

29.08.2025

Завідувач кафедри
Світлана ЧЕРНЯВСЬКА

Гарант ОП

